

dagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), der gif ud paa, at Degnetraven ikke maa ansees som Tiende. Jeg støtter min Mening paa et Rescript af Frederik den 4de, en Konge, som vist maa siges at have gjort meest for Skolevæsenet. Dette Rescript er foranlediget ved en Høiesteretsdom af 16de December 1719, og, med den ærede Formands Tilladelse, skal jeg oplæse nogle Ord af dette Rescript, som jeg haaber skal bevise Rigtigheden af min Mening. Der siges nemlig: „At Degnen efter samme Dom skal nyde til Løn i Traven, Skjeppe og Penge, ligesom hans Formænd før ham have nydt, og det, førend denne Proces begyndte, været haver, og saaledes i ingen Maade skal eller maa forandres den i Kongens og Forsædres Tid brugelige Deconomie, Skik og Vedtagt, enten ved dette eller andre Degnekald i Sjælland, saa Ingen herefterdags maa understaae sig Sligt ved Proces at paatale; thi Degnens Rettighed ikkun for Løn og ei for Tiende skal ansees“.

Disse Uttringer har jeg fremsført, fordi der er meget modsigende Meninger i denne Sag; men jeg støtter tillige min Mening paa, at, naar der i Christian den 5tes danske Lov tales om Degnens Lønning, saa hedder det: „Hvor hidindtil brugeligt haver været, at Degnene istedetfor Degnetraven haver bekommet Korn i Skjuppen, der bør det herefter derved at forblive, dog at det ikke overgaaer for nævnte Proportion, nemlig en Trediedeel af Præstens Tiende“.

Jeg troer deraf, at det maa blive og ansees som det har været fra gammel Tid af, hvori jeg endmere bestyrkes af et kongeligt Rescript af 22de Marts 1793, hvori det udtrykkelig erklæres, at i den By, hvor jeg boer, er det Bidrag, som skal ydes af samtlige Gaardmand til Skolelæreren, besalet at ydes med 15 Traver og 8 Neger, som for hver Bondegaard i Byen er 15 Neg, som i Planen af 4de Juli 1812 er bestemt til 6 Skpr., og denne Bestemmelse er givet i Anledning af, at den daværende Godseier har gjort sig Plid for, at der skulde være en bestemt Regel at gaae efter, istedetfor det Uheldige, der laae deri, at Skolelærerne paa mange Steder troede at have Ret til at oppebære Tienden. Jeg finder, at dette er meget pas-

sende; men, da det vækker Misliigheder paa mange Steder derved, at Skolelærerne troe sig berettigede til langt Mere, endstjøndt det er Tilfældet, at der af enkelte nedlagte Bøndergaardde kun betales 9 Mk. i Penge som Refusion for Degnetraven, hvormed de finde sig veltilfredse, saa kan jeg ikke Andet end især understøtte § 3 i det foreliggende Lovforslag, da jeg troer, at det bliver langt klarere for Vedkommende at beregne, naar det blev liggjort ved, at saadanne gamle Præstationer kunne blive Gjenstand for en Ligning af Forstanderskaberne, end naar de skulle udredes som for Tiden, uden at Skolelærerne fuldkomment troe, at det kun er deres Ret, naar de søge Kaldet. De, som søge Kaldet, undersøge jo kun, hvad Planen tilfiger at være deres Ret; men, naar de have faaet Kaldet, lade de sig tidt vilblede af den Tanke, at de have Ret til Mere, f. Ex. en Trediedeel imod Præstetiende istedetfor Degnetrave, og det kan paa mange Steder give Anledning til Ubhageligheder, og derfor ønskede jeg, at der kunde blive truffet en saadan Bestemmelse, saa at disse Forviklinger ikke skulde vedblive til evig Tid. Hvad Lovforslaget i Almindelighed angaaer, da kan jeg ikke Andet end ønske, at det maa blive fremmet; hvad jeg ellers har udtalt, var i Anledning af de Uttringer, der bleve fremsatte af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning).

Chr. Jensen: Jeg skal ikke tage Ordet for at anbefale Forslaget, da jeg nok troer, at det vil nyde Fremme; men der er et Punct, som jeg troer at burde henlede Opmærksomheden paa, og det er § 6, hvor det bestemmes, at Lønningen efter Capitelstaxten skal lignedes eller repareres paa det samtlige Amts Hartkorn, idet jeg troer, at der maa stee en lille Forandring i Udtrykkene. I Dverensstemmelse med Loven af 31te Marts 1852 har Statskassen overtaget sig Forpligtelsen til at lønne Skolelærerne paa Ahlheden og Randbølleheden, og jeg mener derfor, at dette Hartkorn saaledes ikke kan komme med i Beregningen af Hartkornet i det Amt, hvor disse Heder ligge. Jeg skal ogsaa henlede Opmærksomheden paa § 11, hvor det siges, at Skolelærerne skulle være fritagne for